

En forening med stolte traditioner

Horsens og Omegns Skytteforening markerer sit 125 års jubilæum

Med sine 2030 medlemmer er Horsens og Omegns Skytteforening, der på Iordag har 125 års jubilæum , blandt de mindste i landet. Men en dynamisk ledelse med den 30 -årige Arne Palsbirk som formand gør et stor arbejde for at holde den 125-årige

forening evig ung og aktiv. Foreningen har stolte traditioner indenfor terrænskydning. Jørgen Juul, Glud Skytteforening, vandt DM individuelt i 1974, og DM for hold har foreningen sat sig på i 1982, 84, 87 og 89. Det kræver en stor indsats af skytterne - og ikke mindst af ledelsen.

I anledningen af jubilæet er der i Rådhusets forhal arrangeret en udstilling, der skildrer 125 års arbejde i foreningen. Udstillingen åbner i morgen, og lørdag er der jubilæumsreception for indbudte gæster ligeledes på Rådhuset. Lørdag aften fejres den 125-årige ved en fest på Korning Kro, hvor der bliver 150 deltagere.

Optræning af unge mænd

Det var daværende borgmester Jessen i Horsens, der i marts 1861 tog initiativet til stiftelsen af Horsens og Omegns Riffelforening, fortæller tidligere værkfører Olaf Frandsen, der var formand for H.O.S. fra 1956 til 1974, i et skrift udgivet i anledningen af

I det stiftende møde deltog 16, og borgmester Jessen blev valgt til formand. Man blev enige om at anskaffe 15 rifler til en pris af 25-330 rigsdaler hos den i København stiftede Centralkomité.

Centralkomiteens opgave var at oprette amtsforeninger og skyttekredse for optræning af skytter i - som det hed - pointsskydning. Grundlaget herfor var den nationale uro mellem de tyske

den ene side, og det egentlige kongerige Danmark og hertugdømmet Slesvig på den anden side.

Oprettelse af skyttekredse var fra dette tidspunkt en national sag. Man ønskede ikke at oprette et egentligt hjemmeværn , men kun at optræne unge mænd i riffelskydning (pointsskydning).

Siden er riffelskydning blevet en sportsgren indenfor De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger (DDSG & I).

Horsens og Omegns Skytteforening stiftes

Krigen i 1864 vanskeliggjorde arbejdet i de oprettede skyttekredse, men efter at centralkomiteen den 8. december 1865 udstedte opfordringer til at genoptage skyttesagen med fornyet kraft, blev det løjtnant Arnold Levy, der på opfordring fra formanden for Horsens og Omegns Riffelforening, borgmester Jessen, oprettede en amtsforening - Horsens og Omegns Skytteforening (HOS). Horsens hørte dengang under daværende Skanderborg Amt. Det skete den 23 marts 1866 med Levy som den første formand.

I 1866 bestod foreningen af fire kredse: Horsens, Bjerre, Skanderup og Lund-Voer-Nim med ialt 179 skytter.

I HOS har der, som i andre foreninger, vret op- og ned-

gangstider. Men til trods for, at amtsforeningen har været og stadig er en af de mindste, har den kunnet gøre sig gældende på landsplan. Det vil derfor være af største interesse at nævne nogle af disse begivenheder, skriver Olaf Frandsen videre i skriftet.

En af dem er "Den almindelige skyttefest" i Horsens 1869. Dette stævne var det første landsstævne DDSG & I holdt. Århus Amt blev spurgt, men turde ikke påtage sig det arrangement, og da HOS havde meldt sig, faldt valget på Horsens. Skydebanen blev opstillet 1 ½ fjerdingvej fra Horsens på Bygholms marker.

Denne fest skal have været meget vellykket trods de besværligheder, man mødte i form af en storm, der væltede teltet, og et underskud på 3907 rigsdaler. Stævnet kom således til at svide til centralkomiteen og HOS i lang tid, og såvidt det blev fortalt, havde løjtnant Levy også ydet en betydelig sum af egne midler. Levy var ejer af Horsens Bryggeri.

Gymnastikken tager fart

Sidst i 1800-tallet tog gymnastikken fart, og amtsforeningen blev nu ændret til Horsens og Omegns Skytte- og Gymnastikforening. I 20'erne meldte ca. halvdelen af gymnasterne sig imidlertid ud og dannede De Danske, Gymnastikforeninger, der senere blev sluttet sammen med De Danske Ungdomsforeninger med det nuværende navn De Danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger.

Det fik konsekvenser for Horsens og Omegns Skytte- og Gymnastikforening, idet gymnasterne i 1928 meldte sig ud af amtsforeningen og dannede deres egen amtsforening under navnet Horsens og Omegns Gymnastikforening og meldte sig i landsorganisationen. De bærer i dag navnet Horsens Gymnastik- og Ungdomsforening (HGU).

Riflerne afleveret til tyskerne

Under anden verdenskrig havde man vanskelige kår at arbejde under. Mange foreninger lå stille. Skydebanerne forfaldt, men mange steder holdt man dog dagsskydning igang indtil 1943.

I 1944 blev skytterne af tyskerne tvunget til at aflevere deres rifler til det danske politi. Det var dog ikke alle, der gjorde det. Den 29. august 1944 blev politiet taget af tyskerne, og dermed forsvandt også alle skytternes rifler. Nogle af dem fandt man senere i Sydtyskland.

Mange af skytterne var allerede på det tidspunkt gaet ind i modstandsbevægelsen, og da krigen hørte op den 5. maj 1945, begyndte et nyt afsnit af skytternes historie.

HOS kom hurtigt igang på initiativ af forretningsfører Højgaard Rasmussen. Den første amtsskydning blev allerede afholdt i efteråret 1945 i Horsens på en skydebane, som tyskerne havde anlagt i lergraven ved Bygholm So overfor campingpladsen. Der blev dog kun skudt i liggende stilling. Det forlangte politiet, da man skød op mod vejen og Vestre Kirkegård. Det var med de efterladte tyske rifler og tysk ammunition, som man havde rigeligt af.

Mange børn bliver skytter

I 1949 startede feltskydning af overbestyrelsens skydeudvalg, og Horsens og Omegns Skytteforening var med fra begyndelsen. Det var daværende skydeudvalgsformand Anders Møller Hansen, Løsning, der startede og ledede de første hold fra Horsens og Omegn. Senere var det tømremester Vagn Andersen, Nr. Snede, og efter ham entreprenør Mortensen, der gjorde et stort arbejde for feltskydningen. HOS har da også - som omtalt indledningsvis - placeret sig fint både individuelt og i holdskydning.

Indendørs skydning på 15 meter har givet kredsen stor medlemsfremgang, ikke mindst fordi man kom igang med skydning for børn. I begyndelsen havde man dårlige vilkår, men da der i 50'erne blev bygget mange nye skoler åbnede der sig mulighed for at indrette skydebaner i skolerens sikringsrum.

Med hensyn til skydebane løb man netop i 50'erne ind i problemer. Man havde en skydebane i Brædstrup, men i 1956 fandt den sidste amtskydning - 90 års jubilæums-skydningen - sted på denne bane. Garden, hvor banen lå placeret, blev solgt, og man havde ikke sikret sig en åremålskontrakt. Man havde skydebanen i Bygholm, men den truede man også med at nedlægge efter 1957.

Der blev ledt efter et nyt areal og set på mange lokaliteter, men det var svrt at finde et sted, som man økonomisk kunne magte at erhverve. Men endelig i 1967 fandt man en forsømt landejendom i Honnum Mark, som man købte for næsen af en anden køber, der ikke kunne bestemme sig hurtigt nok. Der blev forlangt 38.000 kr. for ejendommen, men HOS fik den for 35.000 kr., da man betalte kontant. I 1968 byggede man 200 og 300 meter skydebaneanlæg der blev indviet i 1969 ved amtskydningen den 17. august. I 1972 blev en 50 meter og pistolanlægget taget i brug.

Skydning som idræt

- Mange har svært ved at forstå, at skydning er en idræt siger Olaf Frandsen. De fleste, der dyrker en idræt, har dertil et redskab. Vi har geværet. Hvilke idrætslige egenskaber kan man så tilegne sig? Man skal have en god fysisk form og gode øjne. Så får man optrænet noget, der er meget værd ^{her i tilværelsen.}

- nemlig en god psykisk balance. Man bliver trænet i koncentration og i at holde sine nerver i ro og ikke lade sig påvirke af andre ting end at opna det bedst mulige resultat, enten man trner eller skyder til konkurrence. Man har kun sig selv at stole på for at opnå et resultat. Det er noget, man kan bruge i hverdagen. (can)